

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань правової політики

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-35-84

В И С Н О В О К

щодо проекту Закону про паспорт у формі книжечки
(реєстр. № 3986 від 14 серпня 2020 року)

За дорученням Голови Верховної Ради України від 17 серпня 2020 року Комітет з питань правової політики розглянув на своєму засіданні від 19 травня 2021 року (протокол № 56), проект Закону про паспорт у формі книжечки (реєстр. № 3986 від 14 серпня 2020 року) (далі - Законопроект), поданий Кабінетом Міністрів України та встановив таке.

Згідно з пояснювальною запискою до Законопроекту його розроблено з метою приведення Постанови Верховної Ради України від 26 червня 1992 року № 2503-ХІІ «Про затвердження положень про паспорт громадянина України та про паспорт громадянина України для виїзду за кордон» у відповідність до Закону України «Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що посвідчують особу, підтверджують громадянство України чи її спеціальний статус» та для досягнення цілі 11 «Людина живе в державі, яка ставить перед собою реалістичні цілі та досягає їх з використанням розумно необхідних для цього ресурсів» Програми діяльності Кабінету Міністрів України, схваленої Постановою Верховної Ради України від 04 жовтня 2019 року № 188-ІХ.

Для досягнення поставленої мети Законопроектом пропонується визнати такою, що втратила чинність, Постанову Верховної Ради України від 26 червня 1992 року № 2503-ХІІ «Про затвердження положень про паспорт громадянина України та про паспорт громадянина України для виїзду за кордон» та встановити, що паспорт громадянина України у формі книжечки, оформлений до набрання чинності цим Законом, є чинним до закінчення строку його дії. Установлюються строки дії паспорта. Реалізація проекту акта не потребує фінансування з державного чи місцевого бюджетів.

Розглядаючи даний Законопроект, Комітет з питань правової політики та правосуддя виходить з такого.

У Конституції України зазначається, що Україна є правовою державою (стаття 1), органи законодавчої, виконавчої та судової влади здійснюють свої повноваження у встановлених цією Конституцією межах і відповідно до законів України (частина друга статті 6), в Україні визнається і діє принцип верховенства права, закони та інші нормативно-правові акти приймаються на

основі Конституції України і повинні відповідати їй (частини перша-друга статті 8), судоустрій, статус суддів визначаються виключно законом України (пункт 14 частини першої статті 92).

Прийняття законів належить до повноважень Верховної Ради України як єдиного органу законодавчої влади в Україні (стаття 75, пункт 3 частини першої статті 85 Конституції України).

При розгляді даного Законопроекту, члени Комітету звернули увагу на те, що паспортний режим повинен сприяти забезпеченню функціонування суспільних відносин у сфері паспортизації та реєстрації фізичних осіб на засадах дотримання конституційних прав, свобод людини і громадянина.

Одним із основних нормативно-правових актів у цій галузі нині є Закон України «Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус», який визначає правові та організаційні засади створення та функціонування Єдиного державного демографічного реєстру та видачі документів, що посвідчують особу, підтверджують громадянство України чи спеціальний статус особи (далі – Реєстр), а також права та обов'язки осіб, на ім'я яких видані такі документи.

Так, згідно із Законом до Реєстру має вноситись така інформація про особу: 1) ім'я особи; 2) дата народження/смерті; 3) місце народження; 4) стать; 5) дата внесення інформації про особу до Реєстру; 6) відомості про батьків (усиновлювачів), опікунів, піклувальників та інших представників; 7) відомості про громадянство або його відсутність та підстави набуття громадянства України; 8) реквізити документів, виданих особі (тип, назва документа, серія, номер, дата видачі та уповноважений суб'єкт, що видав документ, строк дії документа); 9) реквізити документів, що підтверджують смерть особи або визнання особи померлою чи безвісно відсутньою; 10) відцифрований зразок підпису особи; 11) відцифрований образ обличчя особи; 12) відцифровані відбитки пальців рук; 13) додаткова змінна інформація (про місце реєстрації, про сімейний стан, про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків, про видачу приватизаційних паперів, додаткові (факультативні) біометричні дані, параметри) тощо (частина перша статті 7 Закону).

Прийняття цього Закону свого часу викликало неоднозначні відгуки, як серед фахівців-юристів та політичних діячів, так і поміж окремих громадян, що підтверджується судовою практикою. Фактично запровадження обов'язкової форми ID-паспортів для громадян України та створення єдиного реєстру даних про особу породжує суспільний дуалізм міркувань з цього приводу.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України, розглянувши Законопроект, висловило зауваження і пропозиції та вбачає доопрацювати положення проекту Закону, а також прикінцеві та перехідні положення виділити в окремий розділ.

За наслідками розгляду Комітет Верховної Ради України з питань бюджету прийняв рішення, що Законопроект України, не має впливу на

показники бюджету (реалізацію положень Законопроекту належить здійснювати в межах і за рахунок видатків державного бюджету, що визначаються на забезпечення виконання завдань та функцій у сфері громадянства, імміграції та реєстрації фізичних осіб).

Міністерство фінансів України у своєму експертному висновку до Законопроекту зазначає, що реалізація його положень не вплине на показники бюджетів і не потребуватиме додаткових видатків державного бюджету.

Комітет Верховної Ради України з питань інтеграції України з Європейським Союзом, розглянувши Законопроект, визнав його положення такими, що регулюються національним законодавством країн-членів Європейського Союзу та не підпадають під дію міжнародно-правових зобов'язань України у сфері європейської інтеграції.

Комітет Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській областях та Автономній Республіці Крим, міста Севастополя, національних меншин і міжнаціональних відносин за підсумками обговорення на своєму засіданні, ухвалив рішення за результатами розгляду у першому читання Законопроект прийняти за основу.

Адміністрація Державної прикордонної служби України за результатами розгляду даного Законопроекту, повідомляє, що в цілому його підтримує.

Крім того, Державна міграційна служба України (далі – ДМС) зазначає, що відповідно до частини другої статті 12 Закону України «Про національну безпеку України» вона входить до складу сектору безпеки і оборони. Відповідно до Конституції України захист суверенітету і територіальної цілісності України, забезпечення її економічної та інформаційної безпеки є найважливішими функціями держави, справою всього Українського народу (частина перша статті 17). Тож, ДМС звертає увагу на те, що паспорт громадянина України зразка 1994 року у формі книжечки, який видавався особам до 2016 року, на сьогодні не відповідає сучасним вимогам захисту документів і підроблюється правопорушниками без значних зусиль (змінюються персональні дані особи, внесені до паспорта, переклеюється фотокартка тощо), що становить загрозу безпеці держави. З огляду на наслідки в державі, які спричинені збройним конфліктом на сході країни, все більш загрозливою стає ситуація із використанням підроблених бланків паспортів громадянина України у формі книжечки (за інформацією СБУ впродовж останніх років кількість злочинів, пов'язаних з підробкою паспортів громадянина України у формі книжечки збільшилася на 40%). Окрім зазначеного, ДМС підтримує прийняття Законопроекту та вказує, що не можна ігнорувати те, що належний рівень функціональності Єдиного державного демографічного реєстру має безпосереднє відношення до безпеки держави, інтересів охорони громадського порядку, здоров'я і моральності населення.

Інститут законодавства Верховної Ради України також висловив свою думку та зазначив, що вважає внесення відповідних змін більш доцільним, до основного Закону у цій сфері – «Про єдиний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її

спеціальний статус» з уточненням положень щодо паспорту громадянина України у формі книжечки.

Національна поліція України, опрацювавши Законопроект, наголосила, що зауваження до нього відсутні.

На підставі викладеного вище, Комітет з питань правової політики вирішив:

1. Рекомендувати Верховній Раді України проект Закону про паспорт у формі книжечки (реєстр. № 3986 від 14 серпня 2020 року), поданий Кабінетом Міністрів України, за результатами розгляду в першому читанні прийняти за основу.
2. Звернутися до Голови Верховної Ради України з пропозицією оголосити на пленарному засіданні під час розгляду даного Законопроекту про необхідність внесення пропозицій, поправок щодо виправлень, уточнень, усунення помилок, та або суперечностей у тексті Законопроекту, інших структурних частин Законопроекту, та або інших законодавчих актів, що не були предметом розгляду в першому читанні та відповідають предмету правового регулювання Законопроекту.
3. Визначити доповідачем від Комітету з цього питання під час розгляду на пленарному засіданні Верховної Ради України голову підкомітету з питань діяльності органів юстиції, органів виконання покарань та пробації Фріс Ігоря Павловича.

Голова Комітету

А.Є. КОСТІН

ЄАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: Костін Андрій Євгенович
Сертифікат: 58E2D9E7F900307B0400000053E22E0027179400
Дійсний до: 28.04.2023 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
№ 04-26/03-2021/165251 від 20.05.2021

512590